

Ersättning för icke produktiva investeringar för genomförande av landskapsvårdsprojekt

Ersättning för icke produktiva investeringar är en del av Ålands interventioner i Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023 – 2027, den så kallade CAP-planen.

Åtgärderna finansieras till 43% av Europiska kommissionen genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och till 57% av landskapet Åland.

Innehåll

1. Allmänna villkor
2. Projekt som kan beviljas ersättning
3. Projektplan
4. Kostnader
5. Ersättningens maximibelopp
6. Utbetalning av ersättning
7. Ändring av projekt som har inletts
8. Urvalsförfarande
9. Övriga bestämmelser
10. Lagrum som tillämpas

1. Allmänna villkor

Jordbrukare

Ersättning för icke produktiva investeringar kan beviljas till jordbrukare.

Du är jordbrukare om du har ett jordbruksföretag och bedriver jordbruksverksamhet.

Med jordbrukare avses en fysisk eller juridisk person eller en grupp av fysiska eller juridiska personer.

Till jordbruksverksamhet räknas både produktion av jordbruksprodukter och underhåll av jordbruksmark. Med produktion av jordbruksprodukter avses odling av växter inom primärproduktion eller hållande av produktionsdjur.

Ålder

Du eller din make ska ha fyllt 18 år senast 31.12 året före ansökan lämnas in. Med make avses din make eller maka eller en person som under skatteåret fortgående har levt med dig i ett gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att ingå äktenskap och som du tidigare har varit gift med eller med vilken du har eller har haft ett gemensamt barn.

Projektets areal

Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Arealen ska vara i din besittning under hela den tid som projektet pågår.

Genomförandetiden för ett projekt

Du får inte påbörja projektet förrän landskapsregeringen har fattat beslut om beviljande av ersättning.

Projektet ska genomföras inom två år från det att landskapsregeringen har fattat beslut om att bevilja dig ersättning för projektet.

Av särskilda skäl kan landskapsregeringen bevilja högst två års tilläggstid för genomförandet av projektet.

2. Projekt som kan beviljas ersättning

För att främja naturens mångfald kan ersättning beviljas för

- restaurering av lövängar,
- återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet,
- kompletterande stängseldragning på befintliga naturbeten.

Insatserna är i första hand riktade till sådana områden som inventerats och karterats och för vilka åtgärdsplaner har upprättats.

Restaurering av lövängar

Ersättning kan beviljas för att restaurera en löväng på ett område på vilket det finns rudiment kopplade både till markskiktet och till träden som visar att området har varit en löväng.

Restaureringen ska ske i etapper. Gamla hamlade träd ska om möjligt nyhamlas och hamling av unga träd ska påbörjas. Enbart röjning av buskar och gallring av träd är inte att betrakta som en restaureringsåtgärd.

Den växtlighet som slagits samt röjning- och hyggesrester ska föras bort, om inte annat framkommer av godkänd projektplan.

Området får inte gödslas eller behandlas med växtskyddsmedel. Markbearbetning får ske endast om det är nödvändigt för att skapa förökningsplatser för växter som ska gynnas i projektet.

Inom området får inte sådan averkning av trädbestånd utföras som inte ingår i röjning och gallring som främjar den biologiska mångfalden enligt projektplanen.

Djur får beta på området i projektets senare skede. Betande djur ska avskiljas från gödslade vallar på åkermark. Tillskottsutfodring får ske under högst två veckor i början och i slutet av betesperioden.

Återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet

Ersättning kan beviljas för återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet.

Återskapandet ska med beaktande av områdets karaktär och förutsättningar göras etappvis. Om trädbeståndet och buskar gallras ska kvistar och ris brännas eller köras bort från området om inte annat framkommer av den godkända projektplanen.

Området får inte gödslas eller behandlas med kemiska bekämpningsmedel. Markbearbetning får ske endast om det är nödvändigt för att skapa förökningsplatser för växter som ska gynnas i projektet. Inom området får inte sådan avverkning av trädbestånd utföras som inte ingår i röjning och gallring som främjar den biologiska mångfalden enligt projektplanen.

Stängsling

Ersättning för stängsling kan beviljas för instängsling av

- restaurerade lövängar samt
- återskapade naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet

som ingår i ett projekt som erhållit ersättning för icke produktiva investeringar

Ersättning kan också beviljas för ny stängseldragning på befintliga naturbeten förutsatt att området är karterat av en sakkunnig person och att det i samband med karteringen har upprättats en betesplan. Av betesplanen ska framkomma hur betesdjuren styrs med den nya stängseldragningen till de områden som mest gynnas av betning.

Ersättning beviljas endast för permanenta, icke flyttbara stängsel.

3. Projektplan

För projektet ska upprättas en plan som stöder projektets huvudsakliga mål. Planen ska upprättas av en sakkunnig och godkännas av landskapsregeringen.

En projektplan ska alltid innehålla

- 1) en allmän presentation av projektet och projektmålen,
- 2) projektets areal,
- 3) uppgifter om vem som deltar i projektets genomförande, om vem som ansvarar för genomförande och finansiering och om eventuella avtals-arrangemang,
- 4) kostnadsförslag för projektet jämte kostnadsspecificering och finansieringsplan,
- 5) lägeskarta över projektet,
- 6) karta över projektområdet,
- 7) en utredning om ägarförhållandena på området samt markägarnas tillstånd och övriga eventuella tillstånd som krävs för projektet.

Om projektet gäller restaurering av lövängar eller återskapande eller nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet ska planen innehålla också

- 1) en specificering och beskrivning av de olika arbetsmomenten,
- 2) en tidsplan för projektet och etapperna för de olika arbetsmomenten.

Om projektet gäller stängsling ska planen innehålla

- 1) en beskrivning från karteringen som gjorts på området,
- 2) en betesplan,
- 3) en karta som visar den nya stängseldragningen.

4. Kostnader

Ersättningsbara kostnader

Kostnaderna för en åtgärd som ingår i ett projekt kan ersättas, om åtgärden är motiverad för att uppnå projektets mål. Även skäligena planeringskostnader kan ersättas.

Om användningen av området ger ekonomisk vinst i form av skörd eller annat utnyttjande, ska denna vinst, med undantag av vinst från skogsbruk, beaktas som en faktor som minskar ersättningen.

Kostnaderna ersätts till högst följande maximibelopp:

Tabell: Godtagbara maximikostnader

Manuellt arbete	timlön exklusive bikostnader, - utförande arbete 17 €/h - arbetsledning 25 €/h
Traktorarbete, inklusive förare	60 euro i timmen
Kostnader i anslutning till restaurering av lövängar samt återskapande och nyskapande av naturbeten	
Lastning och körning av slätter-, röjnings- och hyggesrester (traktor med förare + vagn)	60 euro i timmen
Virkestransport med skogsvagn (traktor med förare + vagn)	65 euro i timmen

Landskapsregeringen kan dock när det gäller enstaka åtgärder avvika från maximibeloppen förutsatt att

- 1) åtgärden har genomförts på det totalekonomiskt mest fördelaktiga sättet med beaktande av åtgärdens syfte och arbetets kvalitet,
- 2) kostnaden är skälig och motsvarar sedvanlig prisnivå,
- 3) en tillförlitlig utredning över de förutsättningar som anges i 1 och 2 punkten har lagts fram.

Konkurrensutsättning

Vid investeringskostnader som överstiger 10 000 euro ska du lämna in minst två jämförbara prisuppgifter från olika leverantörer. Prisuppgifterna ska utgöras av offerter om landskapsregeringen begär det. Om det är möjligt att bedöma kostnadernas skälighet på annat sätt och landskapsregeringen anser det motiverat behöver jämförbara uppgifter eller offerter inte lämnas in.

Ersättning för naturaprestationer

Arbete som utförs utan vederlag till förmån för en icke-produktiv investering kan godkännas som en sådan kostnad som ersätts.

Faktiska och slutliga kostnader

De kostnader som ersätts ska vara betalda av den som ansöker om ersättning samt vara slutliga, skäligen och verifierbara. En kostnad är slutlig, om den som ansöker om ersättning inte har fått och inte kan få rabatt, gottgörelse eller återbäring för eller på basen av den.

Icke ersättningsbara kostnader

Ersättning beviljas inte för

- 1) arrende för området,
- 2) mervärdesskatt som inte kvarstår som en slutlig utgift för sökanden,
- 3) kostnader som uppstått innan ett projekt inleds, med undantag av kostnader som hänförs till planeringen av projektet,
- 4) anskaffningskostnaderna för maskiner eller anordningar,
- 5) kostnader för transporter som sökanden har utfört,
- 6) kostnader som föranleds av de myndighetstillstånd som krävs för att genomföra projektet,
- 7) en projektplan som utarbetats med ersättning för rådgivningstjänster

Ersättning beviljas inte heller för åtgärder för vilka det redan betalas något annat stöd i enlighet med ett av Europeiska unionen finansierat eller nationellt stödsystem och inte heller för inkomstbortfall på grund av projektet.

5. Ersättningens maximibelopp

Ersättning betalas enligt de godkända faktiska kostnaderna till högst följande belopp:

Åtgärd	Ersättning högst
Restaurering av lövängar	3000 euro/hektar
Återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet	3000 euro/hektar
Kompletterande stängseldragning på befintliga naturbeten	500 euro/hektar

6. Utbetalning av ersättning

Ersättning betalas ut i poster utifrån de faktiska kostnaderna på särskild ansökan. Ansökan om utbetalning ska göras via Hyrrä.

Utbetalningen förutsätter att du har genomfört den åtgärd som föranleder den ersättningsberättigade kostnaden och att du har betalat kostnaden. Alla betalningar som investeringen eller åtgärden föranleder ska vara gjorda innan ansökan om den sista ersättningsposten görs och projektet ska vara klart.

Utbetalningen av ersättning förutsätter att du har en specificerad faktura över de kostnader som ersätts och ett verifikat över att du har betalat fakturan eller, om betalningen inte grundar sig på faktura, ett specificerat kvitto. Ersättningen betalas inte ut förrän utgiften har registrerats i din bokföring eller i anteckningarna hos en skattskyldig som är anteckningsskyldig.

Villkor för användning av stöd

Ersättningen får användas som finansiering av de kostnader i projektet, som anses stödberättigande, projektrelaterade, betalda och redovisade till landskapsregeringen under godkänd projektperiod.

Minskning av ersättningen

Om det ersättningsbelopp som det söks utbetalning för är mer än 10 procent större än det ersättningsbelopp som utifrån ansökan godkänts för utbetalning, minskas ersättningen minskas.

Någon minskning görs dock inte, om den som beviljats ersättning kan visa att kostnader som inte berättigar till ersättning har uppgetts på grund av flertydighet i beslutet om ersättning eller i de tillämpliga bestämmelserna. Minskningen kan jämkas, om en minskning till fullt belopp med hänsyn till omständigheterna som helhet betraktade vore oskälig.

Exempel:

Du har fått 15 000 euro i ersättning för att restaurera 5 hektar löväng.

I den första betalningsansökan redovisar du 10 000 euro i kostnader och ansöker om 10 000 euro i ersättning. Av kostnaderna avslås 2 000 euro när din ansökan handläggs.

Enligt de godtagbara kostnaderna kan 8 000 euro betalas, men eftersom skillnaden mellan det belopp som du har ansökt om och det belopp som kan betalas enligt de godtagbara kostnaderna är över 10 %, dras skillnaden mellan de ovan nämnda beloppen av, dvs. 2000 euro ($10\,000 - 8\,000 = 2\,000$). Betalningen minskas alltså enligt påföljden (2000 euro). Du kommer alltså att få 6 000 euro ($8\,000 - 2\,000 = 6\,000$).

Påföljden, dvs. avdraget på 2 000 euro, kan du inte längre få utbetalat med senare betalningsansökningar. När du har genomfört investeringen enligt stödbeslutet blir det slutliga stödbeloppet mindre enligt påföljderna, dvs. i detta fall skulle det slutliga stödbeloppet vara 13 000 euro.

7. Ändring av projekt som har inletts

Om du gör betydande avvikelser från den plan och de planerade åtgärder som landskapsregeringen har godkänt i sitt beslut om beviljande av ersättning, ska du lämna in en ansökan om ändring av beslutet till Ålands landskapsregering.

Kostnaderna för projektet kan godkännas som ersättningsberättigade endast om du har lämnat in ansökan om ändring till landskapsregeringen innan kostnaderna för ändringen uppstår. Av grundad anledning kan landskapsregeringen ändra sitt beslut så att en ökning av kostnaderna för projektet godkänns.

Om finansieringen förverkligas på ett sätt som avviker från landskapsregeringens beslut eller om annan offentlig finansiering som avviker från landskapsregeringens beslut fås för projektet, ska du ansöka om ändring av beslutet till den del det gäller finansieringen.

8. Urvalsförfarande

Landskapsregeringen väljer de projekt som beviljas finansieras utifrån urvalskriterier. Med hjälp av kriterierna bedömer landskapsregeringen projektets betydelse för miljön.

Vid bedömningen tas hänsyn till

- 1) behovet av på förhand identifierade åtgärder på platsen,
- 2) investeringens betydelse för jordbrukets miljöskydd i det berörda området,
- 3) dimensionering och avgränsning av objektet,
- 4) projektets beräknade effekt,
- 5) projektets kostnadseffektivitet.

9. Övriga bestämmelser

Bokföring

Du ska föra bok över åtgärder som du genomför under projektet.

Informationsskyldighet

Om det totala beloppet av det offentliga stödet överstiger 50 000 euro ska du sätta upp en informationsskylt som visar att projektet har beviljats EU-stöd. Skylten ska placeras på en synlig plats i anslutning till investeringen under den tid projektet genomförs. Skylten ska vara på plats åtminstone under den tid som projektet genomförs.

Skylten fås från Ålands landskapsregering efter att landskapsregeringen har fattat beslut om att bevilja finansiering för projektet.

Skyldighet att lämna uppgifter

Du ska till landskapsregeringen lämna tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättning och stöd.

Du ska utan dröjsmål skriftligen meddela landskapsregeringen om sådana förändringar i förhållandena som kan påverka ersättningsbeloppet eller medföra att ersättningen återkrävs eller att utbetalningen avbryts eller inställs.

Bevarande av handlingar

Sådana handlingar med anknytning till ansökan om och beviljande av ersättning som du inte lämnar in till landskapsregeringen ska du bevara under ansökningsåret och de fyra följande kalenderåren.

Inspektioner och tillsyn

Den myndighet som utövar tillsynen kan utföra inspektioner på din gård. Vid tillsyn på plats kontrolleras att uppgifterna i din ansökan stämmer och att du har följt villkoren för erhållande av ersättning.

Myndigheten som utövar tillsyn har rätt att få för tillsynen behövliga handlingar och uppgifter av dig eller din företrädare.

Du eller din företrädare ska på begäran av myndigheten lämna behövlig hjälp under tillsynen.

Allmänna grunder för sänkning av ersättning

Ersättning beviljas inte eller den ersättning som beviljas minskas om

- du inte uppfyller villkoren för att vara berättigad till ersättning
- du inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av ersättningen
- om du inte fullgör andra skyldigheter som hänför sig till ersättningen.

Ersättningen minskas också om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Ersättning beviljas inte om du helt eller delvis hindrar genomförandet av en inspektion eller kontrollbesök.

Allmänna bestämmelser om upphörande med utbetalning och återkrav

Du ska utan dröjsmål återbetala ersättning eller en del av det som du har fått felaktigt till ett för stort belopp eller uppenbart utan grund. Du ska betala tillbaka ersättning eller en del av det också när det inte kan användas på det sätt som krävs enligt beslutet om beviljande av ersättning.

Utbetalning av ersättning avbryts och ersättningen återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts
- villkoren för erhållande av ersättningen inte har följts
- du har lämnat felaktig eller bristfällig information som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av ersättningen
- du hindrar genomförandet av en inspektion

Utbetalning av ersättning avbryts och ersättningen återkrävs också om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

På belopp som återkrävs ska du betala en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen.

Beslutet om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. En återkravsfordran preskriberas fem år efter ingången av året efter det år då beslutet om återkrav vann laga kraft. På verkställande av beslutet tillämpas i övrigt lagen om verkställighet av skatter och avgifter (FFS 706/2007).

Myndighetens rätt att få uppgifter

Du förbinder dig att på begäran lämna in till landskapsregeringen uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering av ersättningarna och dess effekter.

Överföring av en rätt enligt ersättningsbeslut för icke-produktiva investeringar

Den rätt till ersättning som följer av ett beslut om ersättning för icke-produktiva investeringar får överföras till någon annan, om villkoren för beviljande av ersättning uppfylls och den som får överföringen uppfyller de förutsättningar som gäller ersättningsmottagare.

10. Lagrum som tillämpas

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 av den 4 maj 2022 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och be-räkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor.
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 av den 21 december 2021 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet.
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 av den 31 maj 2022 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken.
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
- Landskapslag (2023:17) om finansiering av landsbygdsnärningar.
- Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.
- Landskapsförordning (2024:57) om ersättning till jordbrukare för icke produktiva investeringar